

УДК: 332.14
doi 10.33287/102031

САХАРОВА Катерина Олександрівна
аспірантка ДРІДУ НАДУ

МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНІЦІАЛІЗАЦІЄЮ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

Аналізується комплекс механізмів публічного управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону, який, на думку авторки, є драйвером сталого розвитку регіону та забезпечує орієнтацію на інкорпорування глобальних цілей сталого розвитку тисячоліття, схвалених ООН та визначених у проєкті Стратегії сталого розвитку України до 2030 р. Обґрунтовується алгоритм процесу ініціалізації інтелектуального потенціалу регіону, який об'єднує етапи його формування, розвитку та відтворення. Досліджуються механізми публічного управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону, які в сукупності становлять інтегрований механізм, принципово відмінністю структури якого є логічне поєднання системних характеристик структурних елементів (потенціал органів публічної влади, кадрів інтелектуальної сфери суспільної праці, інтелектуальний потенціал, закладений в існуючих на території регіону знаннях, інноваційних процесах, технологіях, видах інноваційної продукції) та інституційних зв'язків у триадах «влада – бізнес – громадянське суспільство», «освіта – наука – інновації», «освіта – наука – виробництво» з урахуванням впливу зовнішніх та внутрішніх чинників та умов (інституціональних, фінансових, управлінських, організаційних, соціальних), збалансованих конкретними методами, інструментами та відповідними управлінськими рішеннями.

Ключові слова: інтелектуальний потенціал, ініціалізація інтелектуального потенціалу, регіон, публічне управління, сталий розвиток, регіональне управління.

Постановка проблеми. Орієнтація на інкорпорування глобальних цілей сталого розвитку тисячоліття з урахуванням специфіки національного розвитку України до 2030 р., схвалених ООН та визначених у проєкті Стратегії сталого розвитку України до 2030 р., передбачає інтенцію до розвитку економіки, заснованої на знаннях та інноваціях. Це актуалізує пошук відповідних інструментів створення, відтворення, використання знань та інновацій, одним із яких стає ініціалізація інтелектуального потенціалу регіону, адже в умовах децентралізації влади чимало тенденцій економічного і суспільного розвитку зароджуються саме на рівні регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтелектуальні ресурси як чинник регіонального розвитку досліджуються в роботах О. Бобровської [1], Б. Данилишина [5], О. Другова [8]. Інтелектуальний потенціал регіону є об'єктом наукової уваги таких науковців, як: І. Глізнуца [3], В. Гунько [4], Л. Диба [6], С. Манів [11], О. Моліна [13], П. Перерва [14], І. Чичкало-Кондрацька [19] та ін. Проте здебільшого локус дослідження фокусується на економічному складнику інтелектуалізації регіонального розвитку.

Незважаючи на наявність наукових розробок, недостатньо розробленими в науковому та практичному плані залишаються питання публічного управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону, яку авторка розуміє як сукупність цілеспрямованих впливів на міру його здатності за даного рівня свого розвитку в конкретному просторово-часовому континуумі реалізовувати можливості, що містяться в його наявних інтелектуальних ресурсах, з метою забезпечення пріоритетів регіонального розвитку на основі сукупності знань, інформації, інноваційних технологій, інтелектуальної власності та здатності до

цілепокладання та ціледосягнення, яка перманентно відтворюється.

Метою статті є визначення контурів інтегрованого механізму публічного управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону.

Викладення основного матеріалу. Дискусія щодо можливості управління інтелектуальним потенціалом має полярний характер. Науковці [12; 15 – 18] стверджують, що потенціал є об'єктом управління. Автор підтримує іншу точку зору, яка полягає в тому, що будучи в єдності просторових і часових характеристик, поняття «потенціал» відображає одночасно три рівні зв'язків і відносин.

По-перше, ті, що відображають минуле. Потенціал є стійкою сукупністю наявних властивостей, які нагромаджені системою в процесі її становлення й обумовлюють здатність (можливість) системи до оптимального функціонування і розвитку. Поняття «потенціал», що вживається в цьому контексті, фактично набуває значення, близького до поняття «ресурси». Філософи «найчастіше під потенціалом розуміють наявність ресурсів, можливостей, здібностей – взагалі суми факторів, від яких залежить успішне вирішення тих чи інших завдань» [2, с. 5]. Потрібно зауважити, що здебільшого у вітчизняних соціально-економічних дослідженнях, присвячених вивченню економічного, трудового, інтелектуального та інших потенціалів суспільства, це поняття розглядається саме в «ресурсному ракурсі» [1; 15 – 18].

По-друге, зв'язки, що репрезентують сьогодення. Акцент робиться на процесі актуалізації здібностей, їх практичному та діяльнісному застосуванні. Сенс додавання епітету «потенціал» до віртуального самого по собі поняття «можливість» полягає в тому, щоб чітко розмежувати можливість реалізовану і нереалізовану. У цій своїй функції поняття «потенціал» частково збігається з іншим близьким йому поняттям «резерв». Розглядаючи структуру потенціалу із цих позицій, слід мати на увазі змістовну відмінність у розумінні резерву як невикористаної, «незадіяної» можливості і як «запасу міцності», що забезпечує надійність функціонування системи, її здатність до саморозвитку.

По-третє, зв'язки і відносини, орієнтовані на майбутнє. У процесі трудової діяльності не тільки реалізуються наявні можливості переходу з віртуальної форми буття в актуальну, але й з'являються нові сили і здібності. Будучи єдністю стійких і мінливих станів, потенціал містить «зародки» майбутнього розвитку: «Будь-яка можливість актуалізована в сьогоденні у вигляді якоїсь дійсності, яка зумовлює тенденції майбутніх подій...» [7, с. 209]. Тобто рівень потенціалу, який визначає стійкий, що формується в ході становлення, наявний стан системи, так само, як і тип його функціонування, що характеризує динамічні параметри цієї самої системи, обумовлений тісним поєднанням усіх трьох перерахованих вище рівнів взаємодії його внутрішніх структурних зв'язків і відносин. Так, домінування в системі активних (дійсних) зв'язків і відносин утворень хронологічного минулого як осередків набутого досвіду, опредмечування колишніх можливостей і здібностей зумовлює нагромадження інерційних зв'язків, руйнуючи тим самим уже сформовану структуру потенціалу. Так само пасивний зв'язок з потенційними можливостями, який не підкріплюється з тих чи інших причин їх діяльністю реалізацією в сьогоденні, переводить саму потенцію (як можливість, здатність) з реальної, конкретної форми у формальну, абстрактну, знижуючи тим самим не тільки перспективний (майбутній), але й наявний (сформований) рівень потенціалу.

Деякі дослідники вважають, що такого роду багатовимірність зв'язків і відносин характеризує взаємоперехід внутрішніх структурних елементів потенціалу з віртуального стану в актуальний, відображає багатоплановість самої реальної діалектики можливості і дійсності, властивої процесу розвитку [7]. Тісна взаємодія поняття «потенціал» з цією парною філософською категорією обумовлює його чітко виражену системну природу.

Необхідно враховувати, що в дослідженні «потенціалу» будь-якого цілісного утворення (особистості, громади, соціальної спільності тощо) предметом вивчення стає не тільки сам об'єкт, а й водночас параметри того конкретного соціального середовища, у якому здійснюється його життєдіяльність. У цій своїй функції поняття «потенціал» уявляється як неконкретизована форма, нормативний масштаб розвитку, що виражає відношення відповідності між певними умовами й оптимальним (нормальним) функціонуванням системи (організму). Отже, ми підтримуємо авторів, які відповідно до інтелектуального потенціалу вживають терміни: «формування інтелектуального потенціалу», «розвиток інтелектуального потенціалу», «відтворення інтелектуального потенціалу». Деякі вчені вживають словосполучення «управління інтелектуальним потенціалом», але з цим важко погодитись, адже неможливо управляти віртуальним об'єктом.

На наш погляд, доцільно вживати термін «ініціалізація» (створення, активація, підготовка до роботи, визначення параметрів, приведення програми або пристрою в стан готовності до використання [9]) як процесу активації інтелектуального потенціалу з урахуванням його латентних можливостей.

Інтегрований механізм управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону передбачає взаємозв'язок і взаємовплив внутрішнього і зовнішнього середовища регіону, що забезпечує зростання добробуту населення, рівень впровадження знань та інновацій в економіку; збільшується інтелектуальний потенціал регіону, і є сукупністю інституціонального, інфраструктурного, фінансового та соціального механізмів публічного управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону. Розглянемо детально ці механізми.

Інституціональний механізм ініціалізації інтелектуального потенціалу полягає в розробці нормативно-правового забезпечення діяльності з управління інноваціями, розвитку науки та освіти, інформаційно-комунікаційного простору. Стосовно удосконалення інституціонального механізму мова може йти, перш за все, про модернізацію патентного, авторського права і товарних знаків, поліпшення захисту інтелектуальної власності. Підґрунтям цього механізму має бути регіональна програма розвитку інтелектуального потенціалу.

Фінансовий механізм ініціалізації інтелектуального потенціалу регіону базується передусім на реалізації цілей сталого розвитку. Позитивну роль може виконувати використання фінансових важелів і стимулів, наприклад:

- фінансування інноваційних проєктів з коштів бюджету, конкурсний відбір інноваційних проєктів;
- бюджетні гарантії приватним інвесторам;
- стимулюючі субвенції для підприємств, які перебувають у складних економічних умовах;
- надання цільових бюджетних дотацій підприємствам, що здійснюють перспективні розробки та виробництво наукоємної продукції.

Важливе місце в інтегрованому механізмі ініціалізації інтелектуального потенціалу посідає і соціальний механізм.

Компетентна громадська думка, організована на матеріалі продуктивної наукової та виробничої діяльності з демонстрацією в засобах масової інформації її результатів у розвитку підприємства, науковців, регіону в цілому сприяє формуванню мотиваційного клімату для розвитку інтелектуальної активності. Джерелом підвищення інтелектуальної активності може стати презентація нових технологій інформаційного забезпечення пошукової наукової діяльності, а також включеність у мережу «Інтернет». Тут передбачається поєднання інформаційних потоків і «творчих провокацій» з особистісною науковою самостійністю.

Необхідно виховувати почуття гордості і впевненості у лідерів усіх рівнів, у кожному з учасників наукового, освітнього, соціального процесу [2; 10].

Ця смислова настанова є однією з основних ознак способу життя сучасного регіону. Творча ініціатива – це прерогатива всієї інтелектуальної програми його розвитку – від школярів до наукової еліти [10]. У ній закладено той об'єктивний сенс, яким пронизана вся багаторівнева діяльність активних суб'єктів самопозиціонування регіону, що стає оригінальним і неповторним соціальним суб'єктом інтеграційного типу.

Одним із потужних інструментів реалізації соціального механізму є забезпечення тісного контакту із зацікавленими сторонами в різних секторах (бізнесу, профспілок, наукових кіл, громадських організацій, споживчих організацій) для виявлення вузьких місць під час розробки загального аналізу шляхів збереження потужних виробничих баз та баз знань, заохочення та здійснення контролю за ефективною реалізацією результатів соціального діалогу.

Ще одним механізмом ініціалізації інтелектуального потенціалу регіону є інфраструктурний. Серед напрямів його вдосконалення можна виокремити розвиток науково-освітнього середовища регіону.

В існуючій системі управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону моніторинг і контроль стану інтелектуального потенціалу дозволяє відстежувати стан підсистем об'єкта управління і підвищувати ефективність взаємодії освітнього, наукового, інноваційного та культурного потенціалів. Не можна залишати без уваги і самооцінку, самообстеження стану інтелектуального потенціалу, підсумком яких є експертна думка або судження керівництва регіону про результативність та ефективність організації та рівні розвитку, організованості, упорядкованості і досконалості процесів управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону [20]. Самообстеження може застосовуватися для оцінювання інтелектуального потенціалу регіону (у випадку комплексного оцінювання) або його частини, наприклад освітнього, наукового, інноваційного або культурного потенціалів окремо. За цих умов доцільно використовувати результати самооцінки, які наводяться ЗВО регіону під час ліцензування та акредитації освітніх програм.

У формуванні інфраструктурного механізму необхідним є розвиток комунікацій. Комунікації можуть забезпечити як соціальний, так і економічний поступ. Інформаційно-комунікаційна сфера відкриває нові можливості для акумуляції та вироблення принципово нових знань і технологій шляхом множинних перетинів цифрових і концептуальних даних, далеко віддалених галузей і сфер наукової і практичної діяльності.

У процесі управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону слід брати до уваги відмінності між регіонами та враховувати внутрішні та зовнішні чинники, які впливають на цей процес [11].

Внутрішні чинники визначаються індивідуальністю регіону. Внутрішнє середовище включає цілі механізму управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону, ресурси, розмір, горизонтальний і вертикальний розподіл праці. Ці чинники різною мірою контролювані. Рішення, що приймаються керівництвом щодо внутрішніх чинників, визначають, наскільки буде результативним, ефективним і продуктивним механізм управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону.

Зовнішні змінні є факторами середовища, що перебуває поза регіоном. До зовнішніх змінних слід віднести інші регіони, соціальні фактори, державне регулювання тощо. При цьому виявлення того, які чинники сильніше впливають на розвиток регіону, а які – менше, недостатньо для визначення найкращого рішення для підвищення конкурентоспроможності регіону.

Висновки. Таким чином, управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону пов'язане з виконанням таких умов:

1. Регіональна політика повинна бути спрямована на розвиток конкурентного ринку, підтримку конкуренції як рушійної сили, підвищення конкурентоспроможності компаній і виробленої ними продукції.

2. Необхідно приділяти ключову увагу аналізу місцевих ринків і компаній на основі не успадкованих, а, перш за все, створюваних факторів виробництва.

3. Потрібно стимулювати розвиток і підвищувати інноваційну активність підприємств.

4. Слід ліквідувати диспропорцію в підготовці фахівців.

5. Необхідно впроваджувати механізми взаємодії між органами державної влади та місцевим самоврядуванням, бізнесом і науково-освітніми установами для координації зусиль щодо підвищення інноваційного виробництва і сфери послуг.

Однак в умовах високої невизначеності щодо майбутнього виникає потреба суб'єктів української економіки в якісних прогнозах, в іншому випадку виявляються занадто великими потенційні ризики і втрати.

Реалізований інтелектуальний потенціал регіону стає інтелектуальним капіталом регіону, його багатством, активом, який використовується, продається і обов'язково приносить вигоду у вигляді результатів інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності, а також в особі тих фахівців, які мають універсальні знання і можуть вирішувати поставлені перед ними завдання. Підвищуються якість і рівень життя населення, рівень доходів населення, рівень культури населення регіону, поліпшується демографічна ситуація, розвивається ринок праці, знижуються рівень безробіття та соціальна напруженість.

Необхідність протистояти новим соціально-економічним викликам і загрозам підтверджує важливість управлінської діяльності, спрямованої на вдосконалення механізмів публічного управління ініціалізацією інтелектуального потенціалу регіону, що потребує подальших наукових розвідок.

Список бібліографічних посилань

1. Бобровська О. Ю. Інтелектуальні ресурси регіонів і їх використання в умовах децентралізації влади в Україні. *Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення*: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 9 жовт. 2015 р. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2015. С. 15 – 18.

2. Вовканич С. Й. Духовно-інтелектуальний потенціал України та її національна ідея. Львів: ЛБА, 2001. 540 с.

3. Глізнуца І. О. Визначення складових та оцінка інноваційного потенціалу регіону. *Технологический аудит и резервы производства*. 2016. Т. 3. № 5(29). С. 11 – 14.

4. Гулько В. І. Інтелектуальний потенціал регіону: сутність, структура, проблеми формування та використання. *Вісн. Черкаського університету*. Сер. «Економічні науки». 2009. № 153. С. 95 – 100.

5. Данилишин Б., Куценко В. Відтворення інтелектуального потенціалу у контексті розвитку знаннєвої економіки. *Вісн. НАН України*. 2004. № 7. С. 15 – 24.

6. Диба Л. М. Сутність понять інтелектуальний потенціал та інтелектуальний капітал як економічних категорій. *Екон. вісн. ун-ту*. 2011. Вип. 17. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2011_17_1/Dyba.pdf (дата звернення: 14.03.2020).

7. Драчук Ю. З., Трушкіна Н. В. Інтелектуальний потенціал в Україні: проблеми та напрями розвитку. *Екон. вісн. Донбасу*. 2016. № 3(45). С. 207 – 212.

8. Другов О. О. Інвестиційне забезпечення інтелектуалізації економіки України: монографія. Київ: УБС НБУ, 2010. 284 с.

9. Ініціалізація // Словник.ua. URL: <https://slovnuk.ua/index.php?swrd=%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F> (дата звернення: 14.03.2020).

10. Келле В. Ж. Духовность и интеллектуальный потенциал. URL: http://anthropology.ru/ru/texts/kelle/kagan_03.html (дата звернення: 14.03.2020).

11. Манів С. З. Організаційні, фінансово-економічні, соціальні проблеми реалізації інтелектуального потенціалу регіону. *Економіка та держава*. Київ. 2008. № 5. 108 с.

12. Мойсеєнко І. П. Управління інтелектуальним потенціалом суб'єктів господарювання в національній економіці: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.03. Львів, 2010. 35 с.

Державне управління та місцеве самоврядування, 2020, вип. 2(45)

13. Моліна О. В. Інтелектуальний потенціал регіону як джерело та міра його інноваційності. *Проблеми науки*. 2012. № 5. С. 9 – 14.
14. Перерва П. Г., Глізнуца М. Ю. Бенчмаркінг як метод оцінювання інтелектуального потенціалу регіонів. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2015. № 4. С. 11 – 19.
15. Пономаренко В. С., Гриньова В. М., Салун М. М. Управління трудовим потенціалом. Харків: ХНЕУ, 2006. 243 с.
16. Практичний poradnik z pytanь upravlinn'ya potentsialom stalogo rozvytku terytoriy v umovakh decentralizatsii. Vyp. 4 : Sotsialna bezpeka yak chynnik stalogo rozvytku terytoriy / za red. O. V. Kurinnogo, L. G. Shevchenko, S. V. Zhadana. Dnipro: DRIDU NADU, 2017. 36 s.
17. Практичний poradnik z pytanь upravlinn'ya potentsialom stalogo rozvytku terytoriy v umovakh decentralizatsii vlady. Vyp. 5: Zaprovadzhennya korporatyvnoho sposobu organizatsii i upravlinn'ya terytorialnyimi hromadami v umovakh reformuvannya misceвого samovryaduvannya / za zag. red. O. Yu. Bobrov's'koi. Dnipro: DRIDU NADU, 2017. 64 s.
18. Практичні рекомендації з питань управління потенціалом сталого розвитку територій в умовах децентралізації. Вип. 1: Використання органами місцевого самоврядування інструментів управління фінансовими ресурсами територіальних громад / за ред. О. Ю. Бобровської, О. Ю. Матвєєвої, А. Ю. Мунько. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2016. 21 с.
19. Чичкало-Кондрацька І. Б., Теницька Н. Б. Наукові підходи до розуміння економічної сутності категорії «інтелектуальний потенціал регіону». *Ефективна економіка*. 2012. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1309> (дата звернення: 14.03.2020).
20. Чумаченко Г. В. Методи оцінки інтелектуального потенціалу в умовах трансформаційної економіки. URL: <https://www.hozpravo.snu.edu.ua/chumachenko.doc> (дата звернення: 14.03.2020).

List of references

1. Bobrovska O. Yu. Intelektualni resursy rehioniv i yikh vykorystannia v umovakh detsentralizatsii vlady v Ukraini. *Stalyi rozvytok terytorii: problemy ta shliakhy vyrishennia: materialy VI mizhnar. nauk.-prakt. konf., Dnipropetrovsk, 9 zhovt. 2015 r.* Dnipropetrovsk: DRIDU NADU, 2015. P. 15 – 18 [in Ukrainian].
2. Vovkanych S. Y. Dukhovno-intelektualnyi potentsial Ukrainy ta yii natsionalna ideia. Lviv: LBA, 2001. 540 p. [in Ukrainian].
3. Hliznutsa I. O. Vyznachennia skladovykh ta otsinka innovatsiinoho potentsialu rehionu. *Tehnologicheskyy audit i rezervy proivzvodstva*. 2016. T. 3. № 5 (29). P. 11 – 14 [in Ukrainian].
4. Hunko V. I. Intelektualnyi potentsial rehionu: sutnist, struktura, problemy formuvannya ta vykorystannia. *Visn. Cherkaskoho universytetu*. Ser. «Ekonomiczni nauky». 2009. № 153. P. 95 – 100 [in Ukrainian].
5. Danylyshyn B., Kutsenko V. Vidtvorennia intelektualnogo potentsialu u konteksti rozvytku znannievoi ekonomiky. *Visn. NAN Ukrainy*. 2004. № 7. P. 15 – 24 [in Ukrainian].
6. Dyba L. M. Sutnist poniat intelektualnyi potentsial ta intelektualnyi kapital yak ekonomichnykh katehoriy. *Ekonom. visn. un-tu*. 2011. Vyp. 17. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2011_17_1/Dyba.pdf (data zvernennia: 14.03.2020) [in Ukrainian].
7. Drachuk Yu. Z., Trushkina N. V. Intelektualnyi potentsial v Ukraini: problemy ta napriamy rozvytku. *Ekonom. visn. Donbasu*. 2016. № 3(45). P. 207 – 212 [in Ukrainian].
8. Druhov O. O. Investytsiine zabezpechennia intelektualizatsii ekonomiky Ukrainy: monohrafiia. Kyiv: UBS NBU, 2010. 284 p. [in Ukrainian].
9. Initsializatsiia // Slovnyk.ua. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?swrd=%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F> (data zvernennia: 14.03.2020) [in Ukrainian].
10. Kelle V. Zh. Duhovnost i intellektualnyi potentsial. URL: http://anthropology.ru/texts/kelle/kagan_03.html (data zvernennia: 14.03.2020) [in Russian].
11. Maniv S. Z. Orhanizatsiini, finansovo-ekonomichni, sotsialni problemy realizatsii intelektualnogo potentsialu rehionu. *Ekonomika ta derzhava*. Kyiv. 2008. № 5. 108 p. [in Ukrainian].
12. Moiseienko I. P. Upravlinnia intelektualnym potentsialom subiektiv hospodariuvannya v natsionalnii ekonomitsi: avtoref. dys. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.03. Lviv, 2010. 35 p. [in Ukrainian].

13. Molina O. V. Intelktualnyi potentsial rehionu yak dzherelo ta mira yoho innovatsiinosti. *Problemy nauky*. 2012. № 5. P. 9 – 14 [in Ukrainian].
14. Pererva P. H., Hliznutsa M. Yu. Benchmarkinh yak metod otsiniuvannia intellektualnoho potentsialu rehioniv. *Marketynh i menedzhment innovatsii*. 2015. № 4. P. 11 – 19 [in Ukrainian].
15. Ponomarenko V. S., Hrynova V. M., Salun M. M. Upravlinnia trudovym potentsialom. Kharkiv: KhNEU, 2006. 243 p. [in Ukrainian].
16. Praktychnyi poradnyk z pytan upravlinnia potentsialom staloho rozvytku terytorii v umovakh detsentralizatsii. Vyp. 4 : Sotsialna bezpeka yak chynnyk staloho rozvytku terytorii / za red. O. V. Kurinnoho, L. H. Shevchenko, Ye. V. Zhadana. Dnipro: DRIDU NADU, 2017. 36 p. [in Ukrainian].
17. Praktychnyi poradnyk z pytan upravlinnia potentsialom staloho rozvytku terytorii v umovakh detsentralizatsii vlady. Vyp. 5: Zaprovdzhennia korporatyvnoho sposobu orhanizatsii i upravlinnia terytorialnymy hromadamy v umovakh reformuvannia mistsevoho samovriaduvannia / za zah. red. O. Yu. Bobrovskoi. Dnipro: DRIDU NADU, 2017. 64 p. [in Ukrainian].
18. Praktychni rekomendatsii z pytan upravlinnia potentsialom staloho rozvytku terytorii v umovakh detsentralizatsii. Vyp. 1: Vykorystannia orhanamy mistsevoho samovriaduvannia instrumentiv upravlinnia finansovymy resursamy terytorialnykh hromad / za red. O. Yu. Bobrovskoi, O. Yu. Matveievoi, A. Yu. Munko. Dnipro: DRIDU NADU, 2016. 21 p. [in Ukrainian].
19. Chychkalo-Kondratska I. B., Tenytska N. B. Naukovi pidkhody do rozuminnia ekonomichnoi сутності katehorii «intelektualnyi potentsial rehionu». *Efektivna ekonomika*. 2012. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1309> (data zvernennia: 14.03.2020) [in Ukrainian].
20. Chumachenko H. V. Metody otsinky intellektualnoho potentsialu v umovakh transformatsiinoi ekonomiky. URL: <https://www.hozpravo.snu.edu.ua/shumachenko.doc> (data zvernennia: 14.03.2020) [in Ukrainian].

SAKHAROVA Kateryna
Postgraduate Student, Dnipropetrovsk Regional Institute
of Public Administration, National Academy
for Public Administration under the President of Ukraine

MECHANISMS OF PUBLIC GOVERNANCE OF THE INITIALIZATION OF INTELLECTUAL POTENTIAL OF THE REGION

The article analyzes the complex of mechanisms of public management of the initialization of the intellectual potential of the region, which, in the author's opinion, is the driver of the sustainable development of the region and provides orientation for incorporating the global goals of the millennium sustainable development, approved by the UN and defined in the draft Sustainable Development Strategy of Ukraine until 2030.

The algorithm of the process of initialization of the intellectual potential of the region, which combines the stages of its formation, development and reproduction, is substantiated.

The mechanisms of public management of the initialization of the intellectual potential of the region, which together constitute an integrated mechanism, the fundamental difference of the structure of which is the logical combination of the system characteristics of the structural elements (the potential of public authorities, personnel of the intellectual sphere of social work, intellectual potential, intellectual potential, innovative processes, technologies, types of innovative products) and institutional ties in the triad of «power – business – civil society», «education – science – innovation», «education – science – production» with the influence of external and internal factors and conditions (institutional, financial, administrative, organizational, social), balanced specific methods, tools and appropriate management decisions.

Key words: intellectual potential, initialization of intellectual potential, region, public administration, sustainable development, regional governance.

Надійшла до редколегії 24.04.20